

Till: Kommunstyrelsen och socialnämnden
För kännedom: Kommunfullmäktige

Granskning av kommunens arbete mot välfärdsbrott

EY har på vårt uppdrag granskat om kommunstyrelsen och socialnämnden har säkerställt en tillräcklig intern kontroll för att förebygga, upptäcka och utreda välfärdsbrott i verksamheterna. Den sammantagna bedömningen är att styrelse och nämnd delvis har lyckats med detta. Vi noterar dock att kommunen hittills inte har upptäckt några väsentliga välfärdsbrott. Vi kan inte med säkerhet säga om det beror på att kommunen har varit förskonad eller om kontrollfunktionerna inte är tillräckligt effektiva.

I granskningen noterar EY att det saknas politiskt formulerade uppdrag eller mål relaterade till välfärdsbrottslighet i kommunfullmäktiges mål och budget. Olika nämnder har på eget initiativ lyft enstaka mål eller aktiviteter kring detta i sina verksamhetsplaner. Det saknas även fastställda styrdokument som explicit rör välfärdsbrottslighet. Det finns dock flera övergripande styrande dokument som indirekt sätter relevanta ramar för arbetet. Revisionen anser att det är positivt att nyttja redan befintliga styrdokument och strukturer, och att detta kan göras i ännu större utsträckning för att stärka arbetet mot välfärdsbrottslighet. Det är avgörande att dessa frågor får en mer framträdande plats i den politiska agendan.

Granskningen har visat att styrelsen och nämnden har identifierat verksamheter och processer som kan vara särskilt utsatta för välfärdsbrottslighet. Det är positivt att det finns en god riskmedvetenhet, men det är samtidigt avgörande att fortsätta analysera verksamhetsrisker för att säkerställa en heltäckande och effektiv kontroll när lägesbilden förändras. Vi noterar många goda initiativ inom verksamheterna. Det är av yttersta vikt att kommunen fortsätter att "hålla i och hålla ut" i detta arbete.

EY uppmärksammar särskilt behovet av att se över hur avtalsförvaltningen är organiserad och att säkerställa god kontroll av avtal inom kända riskområden.

Det har inte genomförts några kommunövergripande kompetenshöjande insatser inom området, även om lokala initiativ har förekommit i flera enheter. Behovet av att öka kompetensen har identifierats av kommundirektörens ledningsgrupp. Vi bedömer att det skulle vara fördelaktigt att införa en obligatorisk utbildning inom välfärdsbrott för att öka medvetenheten i hela organisationen. Det är också viktigt att ta del av och diskutera konkreta fall som har inträffat i andra kommuner. Detta kan hjälpa personalen att bli medveten om risker och föränderlighet, samt att kontinuerligt utvärdera var det finns kryphål och svagheter i regelverk och kontroller.

Kommunstyrelsen och socialnämnden får information om utvecklingen inom de granskade områdena, men det finns behov av ett mer systematiskt och proaktivt arbetssätt för att hantera och följa upp välfärdsbrott. EY betonar att det är väsentligt att stärka arbetet mot välfärdsbrottslighet på både strategisk och operativ nivå, och att detta arbete bör prioriteras och förankras i hela organisationen.

Med utgångspunkt från granskningens rekommenderar vi kommunstyrelsen och socialnämnden att:

- ▶ Säkerställ att välfärdsbrottsperspektivet beaktas i respektive nämnds planering, med tydligare mål och inriktning för att intensifiera arbetet med att stävja välfärdsbrottslighet.
- ▶ Säkerställ kontinuerlig kompetensutveckling inom välfärdsbrottslighet för förtroendevalda, nyanställda och befintliga anställda. Överväg att implementera en kommunövergripande obligatorisk utbildning inom välfärdsbrott i syfte att öka medvetenheten generellt.

- ▶ Säkerställ att respektive kontor årligen följer upp och återskärter vidtagna åtgärder och effekter, inklusive lärdomar utifrån enskilda uppdagade situationer med koppling till välfärdsbrottslighet, till ansvarig styrelse eller nämnd.

Med utgångspunkt från granskningens rekommenderar vi kommunstyrelsen att:

- ▶ Säkerställ att strategier för att förebygga och förhindra välfärdsbrott i alla kommunens verksamheter är integrerade i befintliga styrande dokument.
- ▶ Stärka det förebyggande arbetet genom att göra riskanalyser och klassningar av avtal och utifrån det planera vilka avtal som ska följas upp regelbundet, stickprovsvis och händelsestyrt.
- ▶ Överväg att införa en avtalscontrollerfunktion för att systematisera arbetet med avtalsuppföljningen.
- ▶ Säkerställa en systematisk uppföljning av ideella föreningar i form av verksamhetsbesök och stickprovskontroller baserad på riskvärdering.

Med utgångspunkt från granskningens rekommenderar vi kommunstyrelsen att:

- ▶ Följ upp att välfärdsbrottslighet även fortsatt motverkas i hanteringen av ett ökande antal ärenden inom försörjningsstöd.
- ▶ I proaktivt syfte, formalisera arbetet mot välfärdsbrottslighet inom assistansersättning i det fall antalet ärenden skulle öka.
- ▶ Arbeta aktivt med omvärldsbevakning i syfte att identifiera exempel och lärdomar från andra kommuner där välfärdsbrott förekommer.

Vi önskar svar från kommunstyrelsen och socialnämnden senast 2025-10-31.

För Revisorerna i Knivsta kommun

Maria Karlsson

Birger Eriksson

Bilaga: Revisionsrapport – Granskning av kommunens arbete mot välfärdsbrott

PENNEO

Signaturerna i detta dokument är juridiskt bindande. Dokumentet är signerat genom Penneo™ för säker digital signering. Tecknarnas identitet har lagrats, och visas nedan.

"Med min signatur bekräftar jag innehållet och alla datum i detta dokumentet."

MARIA GUNILLA KRISTINA KARLSSON

Undertecknare 1

Serienummer: b01628303f466e[...]df0ee9f25e7d8

IP: 213.67.xxx.xxx

2025-06-04 13:47:25 UTC

SIMON BIRGER ERIKSSON

Undertecknare 1

Serienummer: 2c81c16dd234db[...]608fafadd82b9

IP: 83.254.xxx.xxx

2025-06-04 18:02:08 UTC

Detta dokument är undertecknat digitalt via [Penneo.com](https://penneo.com). De signerade uppgifternas integritet är validerad med hjälp av ett beräknat hashvärde för originaldokumentet. Alla kryptografiska bevis är inbäddade i denna PDF, vilket säkerställer både autenticitet och möjlighet till framtida validering.

Detta dokument är försett med ett kvalificerat elektroniskt sigill. För mer information om Penneos kvalificerade betrodda tjänster, se <https://eutl.penneo.com>.

Så här verifierar du dokumentets äkthet:

När du öppnar dokumentet i Adobe Reader kan du se att det är certifierat av **Penneo A/S**. Detta bekräftar att dokumentets innehåll förblir oförändrat sedan tidpunkten för undertecknandet. Bevis för de enskilda undertecknarnas digitala signaturer bifogas dokumentet.

De kryptografiska bevisen kan kontrolleras med hjälp av Penneos validator, <https://penneo.com/validator>, eller andra validerings verktyg för digitala signaturer.